

Resultaten enquête Toekomst Kanaal Almelo-De Haandrik

Gemeente Twenterand is op uitnodiging van provincie Overijssel vertegenwoordigd in een werkgroep die nadenkt over de toekomst van het kanaal. In deze werkgroep van 17 mensen zijn diverse instanties vertegenwoordigd zoals de provincie, gemeenten, plaatselijke belangen, aanwonenden, schippers, waterschap, een natuurvereniging, bedrijfsleven, etc.

Na de informatie over de instabiele oevers wil de provincie met verschillende mensen uit de samenleving nadenken over de toekomst van het kanaal. Behoudt het zijn huidige functie, varen er alleen nog pleziervaarttuigen of wordt het een afwateringskanaal?

Om zo goed mogelijk de mening van de aanwonenden te weten, heeft de gemeente Twenterand een enquête opgesteld. De antwoorden op de vragen neemt de gemeente mee naar de gesprekken. De gesprekken worden geleid door medewerkers van het onderzoeksbureau "Decisio". Zij maken ook de eindrapportage. Deze eindrapportage wordt gemaakt op basis van input van alle belanghebbenden, denk daarbij aan inwoners, ondernemers, gemeenten, waterschap, schippers en de provincie.

De uitkomst van de gesprekken wordt naar de leden van de Provinciale Staten gestuurd die vervolgens beslissen wat de toekomst van het kanaal wordt.

De enquête

In deze analyse worden de resultaten gepresenteerd van de enquête over de toekomst van het Kanaal Almelo-De Haandrik. De enquête is verstuurd naar 630 bewoners langs het kanaal in de gemeente Twenterand gestuurd. We hebben van 65 mensen een reactie ontvangen. Het ging hierbij om een beeld krijgen van de ervaringen, wensen en zorgen. Het is geen representatief onderzoek. De vragen die gesteld zijn:

- Waarom bent u aan het kanaal gaan wonen? (Heeft de ligging aan het kanaal invloed gehad op uw beslissing om daar te gaan wonen?)
- Hoe ervaart u het wonen aan het kanaal? (*Wat maakt het wonen aan het kanaal plezierig of juist minder plezierig?*)
- Hoe ziet u de toekomst van het kanaal? (Denk daarbij aan scheepvaart, natuur, toerisme etc. Welke randvoorwaarden stelt u aan de toekomst? Wat mag wat u betreft wel, wat absoluut niet?)
- Wilt u verder nog iets over het kanaal met ons delen?

De resultaten

De belangrijkste resultaten uit het onderzoek zijn:

1. Redenen om aan het kanaal te wonen De respondenten geven uiteenlopende redenen waarom ze aan het kanaal zijn komen wonen. Veelgenoemde motieven zijn:

- **Rust, uitzicht en natuur:** Het wonen aan het water wordt als aantrekkelijk ervaren vanwege de rust, ruimte en het uitzicht. Meerdere respondenten zijn aan het kanaal geboren en nooit weggegaan of juist teruggekomen.
- **Recreatieve mogelijkheden:** Voor sommige bewoners speelt de mogelijkheid om te vissen, varen, schaatsen of zwemmen een rol. Daarnaast waarderen ze de levendigheid op het water.

- **Geen directe invloed van het kanaal:** Een aantal bewoners geeft aan dat de ligging aan het kanaal geen doorslaggevende factor was bij hun keuze voor hun woning.

Voorbeelden van reacties:

- *"Wonen aan het water geeft rust."*
- *"Unieke plek, mooi uitzicht, gevoel van ruimte."*
- *"Nee, deze woning kwam gewoon op ons pad."*
- *"Ik ben hier op dit perceel geboren en nooit weggegaan."*

2. Ervaring met het wonen aan het kanaal De ervaringen met het wonen aan het kanaal lopen sterk uiteen. Sommige bewoners zijn zeer tevreden, terwijl anderen aangeven dat hun woongenot is afgenomen door verschillende vormen van overlast:

- **Positieve ervaringen:**
 - Het kanaal draagt bij aan een uniek woongevoel.
 - Er wordt genoten van de natuur en de levendigheid.

Voorbeelden van reacties:

- *"Fantastisch en uniek."*
- *"Erg plezierig, altijd wat te zien of te beleven. In elk jaargetijde."*

- **Negatieve ervaringen:**
 - **Verkeersoverlast:** Veel klachten over zwaar verkeer, vooral landbouwvoertuigen en vrachtwagens.
 - **Onveiligheidsgevoelens:** Bewoners voelen zich niet altijd veilig door de impact de schade-afhandeling, de impact van scheepvaart en verkeer en de onzekerheid over toekomstige werkzaamheden.

Voorbeelden van reacties:

- *"Het geeft nu een heel onveilig gevoel!"*
- *"Het wordt steeds minder plezierig met het drukke verkeer en achterstallig onderhoud van de wegen."*
- *"Het was altijd plezierig wonen aan het kanaal, tot dat de ellende met de schade aan het huis begon, maar hopelijk wordt het goed afgehandeld door de provincie en keert het plezier terug."*

3. Toekomstvisie op het kanaal De toekomst van het kanaal is waar het nu allemaal om draait. De reacties laten een duidelijke voorkeur zien voor bepaalde ontwikkelingen:

- **Behouden van pleziervaart:** Veel respondenten willen dat het kanaal recreatief gebruikt blijft worden. Dempen van het kanaal of afwaarderen naar alleen een waterfunctie is volgens de respondenten geen optie.
- **Wisselende gedachten over beroepsvaart:** Bijna niemand wil verbreding van het kanaal voor grotere schepen. Over het behouden van de huidige beroepsvaart wordt wisselend gedacht. Voor een deel mag het blijven, voor een deel mag het weg. De respondenten die aangeven dat beroepsvaart onderdeel mag blijven i.v.m. economische noodzaak, willen strengere voorwaarden rondom veiligheid (stabiliteit oevers, snelheid scheepvaart, impact op woning).
- **Meer focus op natuur en recreatie:** Een aantal bewoners ziet kansen in het verbeteren van de natuurwaarden en recreatieve mogelijkheden langs het kanaal.

Voorbeelden van reacties:

- *“Als het kanaal door vrachtschepen onstabiel wordt dan daarmee stoppen en alleen recreatie toestaan.”*
- *“Geen vracht scheepvaart meer, geen verdere uitdiepingen. Focus op veiligheid, natuur, toerisme en woonplezier.”*
- *“De randvoorwaarde: veiligheid in de breedste zin van het woord. Scheepvaart hoort bij dit kanaal, maar mag zich ook beperken tot plezier vaart.”*
- *“Graag scheepvaart behouden, zowel beroeps als plezier. Graag mooie bloeiende kanten. Toerisme mag wat meer worden gepromoot, fietsen, wandelen en meer horeca.”*
- *“Het mooiste zou ik vinden een groen, blauw gebied waarbij recreëren voorop staat.”*

4. Verkeersoverlast en infrastructuur Een van de grootste zorgen onder bewoners is de verkeerssituatie langs het kanaal.

- **Landbouw- en vrachtverkeer** wordt als hinderlijk ervaren, met klachten over trillingen, lawaai en onveilige situaties.
- **Slechte staat van wegen** is een punt van frustratie, vooral achterstallig onderhoud en schade door zwaar verkeer.

Voorbeelden van reacties

- *“De wegen langs het kanaal worden kapotgereden door zwaar verkeer.”*
- *“Te veel sluipverkeer, vooral op de Wierdenseweg.”*

5. Vertrouwen in besluitvorming Veel respondenten geven aan onvoldoende vertrouwen te hebben in de besluitvorming rondom het kanaal.

- **Gebrek aan transparantie:** Bewoners voelen zich onvoldoende betrokken bij plannen en besluiten.
- **Slechte communicatie:** Er wordt geklaagd over het uitblijven van duidelijke antwoorden vanuit de provincie.

Voorbeelden van reacties:

- *“Hoop dat de provincie eens eerlijk en transparant communiceert.”*
- *“Er is geen vertrouwen dat de plannen in ons belang worden gemaakt.”*
- *“We wonen hier fantastisch, werkzaamheden moeten goed gecommuniceerd worden en de tools aangereikt worden zodat mensen geen stress hebben over mogelijke verzakkingen.”*

6. Negatieve sociale impact: Verlies van vertrouwen en onzekerheid

Veel respondenten benoemen echter dat de recente ontwikkelingen **sociale spanningen veroorzaken** en dat **vertrouwen in de overheid en gemeenschappelijke sfeer onder druk staan**.

Voorbeelden van reacties:

- *"Door het kanaal is er niet alleen schade ontstaan, maar is ook het goede contact met de burens stukgelopen."*
- *"We hebben met heel veel zin en enthousiasme dit huis gekocht... niet wetende hoe groot de omvang van de problematiek van het kanaal eigenlijk was. Na een jaar kwamen we daar steeds meer achter en nu we zelf last/schade aan onze woning ondervinden, vergaat ons het woonplezier wel."*
- *"Ik hoop dat er een passende oplossing komt, waar alle partijen zich in kunnen vinden. Geef ons een toekomst terug."*

Conclusies

Op basis van de enquête kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. Wonen aan het kanaal: van rust naar overlast

Veel bewoners hebben hun woning gekozen vanwege de unieke ligging aan het water, de rust en de ruimte. Er wordt gesproken over het woongenot dat het kanaal biedt, zoals vrij uitzicht, natuurbeleving en recreatiemogelijkheden. Tegelijkertijd geven veel inwoners aan dat deze positieve aspecten onder druk staan door toegenomen overlast van verkeer, bezorgdheid over schades en onzekerheid over de toekomst.

2. Toekomstvisie: natuur en recreatie boven vrachtvaart

De meeste bewoners hebben voorkeur voor ten minste pleziervaart, recreatie en natuurontwikkeling. Door een afnemende trend van beroepsvaart, onzekerheid over toekomstige werkzaamheden en angst voor schades ziet een deel van de bewoners geen toekomst voor beroepsvaart. De scheepvaart wordt door een ander deel juist als positief ervaren, mits het geen negatieve gevolgen heeft voor stabiliteit en leefbaarheid. Afwaarderen naar alleen een waterfunctie of zelfs het dempen van het kanaal is geen optie voor de respondenten.

3. Sociale impact: vertrouwen en verbondenheid

Het kanaal heeft altijd een sociale functie gehad binnen de dorpsgemeenschappen, bijvoorbeeld als plek voor recreatie en ontmoeting. Toch geven sommige bewoners aan dat de problemen rondom het kanaal spanningen veroorzaken, zowel onderling als richting de overheid. Er is frustratie over de manier waarop besluiten worden genomen en er leeft het gevoel dat de belangen van bewoners onvoldoende worden meegenomen. Er is behoefte aan duidelijke en eerlijke communicatie van de provincie.